

Khoa Khoa học Tự nhiên và Xã hội - nhìn lại một chặng đường phát triển

Đại học Thái Nguyên (ĐHTN) là một mô hình tổ chức đào tạo đại học mới: đa ngành, đa lĩnh vực, đa cấp. Suốt những năm qua, cùng với sự lớn mạnh không ngừng của ĐHTN, khoa Khoa học Tự nhiên (KHTN) đã ra đời nhằm đáp ứng nhu cầu đào tạo và cung cấp nguồn nhân lực có chất lượng, phục vụ cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của cả nước, đặc biệt là cho các tỉnh miền núi phía Bắc Việt Nam. Nhân kỷ niệm 5 năm thành lập, tập thể thầy và trò khoa KHTN&XH cùng nhìn lại một chặng đường phát triển, từ đó có những định hướng cụ thể cho tương lai của Khoa.

“Vạn sự khởi đầu nan”

Điều đó thực sự đúng đối với chặng đường phát triển của Khoa. Ngay từ khi chào đời (24/10/2002), Khoa đã phải đương đầu với vô vàn khó khăn, thiếu thốn, từ vật lực đến nhân lực. Đội ngũ cán bộ giảng viên ban đầu chỉ vven vẹn 53 cán bộ viên chức, trong đó có 6 tiến sĩ, 19 thạc sĩ, 23 giảng viên chính. Khởi đầu đào tạo, Khoa chỉ có 2 mã ngành là Cử nhân Hoá và Cử nhân Sinh học.

Khó khăn là vậy, song nhiệm vụ mà Khoa được giao lại hết sức nặng nề. Bên cạnh nhiệm vụ chính là đào tạo trình độ Đại học, sau Đại học cho các khối ngành thuộc lĩnh vực KHTN, Khoa phải tổ chức các hoạt động NCKH và chuyên giao công nghệ trong lĩnh vực KHTN. Đặc biệt, Khoa còn phải gánh vác trách nhiệm giảng dạy khối kiến thức đại cương về KHTN cho các trường thành viên của ĐHTN.

Lớn mạnh cùng thời gian

Trước tình hình đó, Khoa đã xác định chiến lược phát triển: từng bước khắc phục và đẩy lùi khó khăn, dần dần khẳng định tiếng nói của Khoa như bất kỳ đơn vị thành viên nào thuộc ĐHTN trong thời gian ngắn nhất.

Để đạt được mục tiêu trên, Khoa đã đưa ra 2 nhiệm vụ tiên quyết. *Thứ nhất*, tập trung xây dựng, đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ cán bộ. *Thứ hai*, trong quá trình chuyển đổi từ đơn vị thuộc Đại học Sư phạm (ĐHTN) sang một thành viên mới - khoa KHTN - chịu sự chỉ đạo trực tiếp của ĐHTN, Khoa phải nhanh chóng xây dựng dự án để mở các ngành đào tạo Cử nhân khoa học với mục tiêu và mô hình đào tạo khác biệt với Trường ĐHSP nói riêng và các trường đại học thuộc ĐHTN.

Ý thức sâu sắc đoàn kết là yếu tố quyết định sự thành công, Ban lãnh đạo Khoa xác định cần phải xây dựng một Đảng bộ vững mạnh, thống nhất, một tập thể thực sự đoàn kết, gắn bó, kề vai sát cánh, quyết tâm thực hiện mục tiêu đã đề ra.

Những mốc chính trong chặng đường phát triển

+ 28/3/2002: Bộ Giáo dục và Đào tạo ra quyết định thành lập Khoa Khoa học Tự nhiên - ĐHTN (QĐ số 1286/QĐ-BGD&ĐT-TCCB).

+ 24/10/2002: Khoa KHTN-ĐHTN chính thức được thành lập.

+ 2/2003: Khoa KHTN mở các ngành đào tạo Cử nhân Khoa học tự nhiên Toán, Lý, Hoá, Sinh, Công nghệ Sinh học.

+ 9/2003: Khoa KHTN tuyển sinh khóa đầu tiên với 5 mã ngành trên.

+ 28/11/2006: Khoa KHTN đổi tên thành Khoa Khoa học Tự nhiên và Xã hội theo quyết định số 803/QĐ-ĐHTN-TCCB của Giám đốc ĐHTN

+ Năm học 2007-2008: Khoa KHTN&XH bắt đầu đào tạo bậc Cử nhân các ngành thuộc lĩnh vực KHXH & Nhân văn: Ngữ văn, Lịch sử, Khoa học Quản lý (Quản lý xã hội), Tiếng Anh.

Việc xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ luôn được Ban lãnh đạo Khoa coi là yếu tố quyết định sự tồn vong của đơn vị. Bởi vậy, bên cạnh việc tuyển dụng, chọn lựa đội ngũ cán bộ trẻ kế cận có năng lực, Khoa đặc biệt quan tâm đến công tác bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ hiện có, thông qua việc đổi mới phương pháp giảng dạy đại học, cử cán bộ đi đào tạo nghiên cứu sinh, thạc sĩ trong và ngoài nước.

Đặc biệt để mở rộng quan hệ, học hỏi kinh nghiệm cũng như chính sách đào tạo, Khoa tạo điều kiện để các cán bộ chủ chốt, các phòng và các Bộ môn làm việc với các Viện nghiên cứu thuộc Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam, trường Đại học KHTN, Đại học KHXH&NV – Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Hà Nội, các trường đại học khu vực phía Nam...

Như vậy, *bằng việc tập trung đầu tư cho đội ngũ cán bộ, nâng cấp cơ sở vật chất phục vụ công tác giảng dạy, Khoa KHTN đã thực sự coi chất lượng đào tạo là lời giải cho bài toán khó khăn ban đầu.*

Tới những thành tựu bước đầu

Một bước ngoặt lớn lao đã mở ra trong chặng đường phát triển của Khoa KHTN&XH: từ năm học 2006-2007, nhiệm vụ giảng dạy khối kiến thức đại cương KHTN được chuyển giao cho các trường thành viên. Nhờ vậy, Khoa có thể tập trung hơn cho công tác đào tạo chuyên môn cũng như chiến lược phát triển, nâng cấp khoa lên một tầm cao mới.

Dù là loại hình đào tạo mới, song với sự chỉ đạo, quan tâm của ĐHTN, với quyết tâm và tinh thần trách nhiệm cao của đội ngũ cán bộ quản lý và giảng dạy cùng với sự nỗ lực của các em sinh viên, suốt 5 năm học qua, chất lượng đào tạo của Khoa thực sự khả quan. Năm học 2006 - 2007, gần 150 sinh viên khoá I đã tốt nghiệp, trong đó 90% sinh viên ra trường và tìm được công việc phù hợp với chuyên ngành đã được đào tạo tại Khoa.

Cùng với những thành tựu bước đầu trong công tác đào tạo, hoạt động nghiên cứu khoa học của Khoa cũng đạt được kết quả đáng ghi nhận. Từ năm 2002 đến nay, 93 công trình nghiên cứu của cán bộ giảng viên trong Khoa đã được xuất bản trong các ấn phẩm, tạp chí trong và ngoài nước, 6 đầu sách đã được ấn hành, 13 đề tài cấp Bộ cùng 26 đề tài cấp trường và nhiều đề tài cấp Nhà nước đã được cán bộ giảng viên của Khoa thực hiện có chất lượng.

Khởi đầu từ 5 ngành đào tạo với chỉ tiêu tuyển sinh 200 sinh viên, đến nay Khoa đã xây dựng được 12 ngành và tăng chỉ tiêu tuyển sinh gấp 3 lần. Bên cạnh đó, từ năm 2005 đến nay, Khoa đã tuyển sinh và đang đào tạo 7 lớp hệ vừa học vừa làm. Đặc biệt, bắt đầu từ năm 2007, Khoa được phép tuyển sinh và đào tạo 2 chuyên ngành sau đại học.

Đội ngũ cán bộ quản lý và giảng dạy của Khoa cũng ngày một lớn mạnh về mặt chất lượng cũng như số lượng. Hiện nay, Khoa có 180 CBVC, trong đó: 3 PGS, 10 Tiến sĩ, 47 Thạc sĩ và 15 NCS, 45 cán bộ đang được đào tạo sau Đại học trong và ngoài nước.

Những nỗ lực của tập thể Khoa KHTN&XH bước đầu đã được công nhận. Từ 2002 – 2006, 3 đồng chí đã vinh dự đón nhận danh hiệu Chiến sĩ thi đua cấp Bộ, 2 đồng chí được Thủ tướng Chính phủ tặng bằng khen, gần 20 lượt cán bộ được nhận bằng khen của Bộ Trưởng Bộ Giáo dục-Đào tạo, Ủy ban Nhân dân tỉnh Thái Nguyên... Năm 2006, PGS.TS Nông Quốc Chinh được Nhà nước phong tặng danh hiệu Nhà giáo ưu tú, PGS.TS Lê Thị Thanh Nhân được vinh danh là gương mặt trẻ tiêu biểu đại diện cho thế hệ trẻ Việt Nam năm 2006 trong chương trình chào Xuân 2007 do Đài truyền hình Việt Nam tổ chức.

...và hướng tới tương lai

Trong xu thế phát triển chung của ĐHTN, Đề án quy hoạch phát triển ĐHTN thành ĐH trọng điểm, Trung tâm đào tạo khoa học của vùng đến năm 2020 đã được Bộ GD&ĐT chính thức phê duyệt và đưa vào thực hiện.

Thực hiện nghị quyết Đại hội lần thứ III - Đảng bộ ĐHTN, ĐHTN đã trình Bộ GD&ĐT và Chính phủ về việc xây dựng trường Đại học Khoa học trực thuộc ĐHTN, trên cơ sở Khoa KHTN&XH hiện nay. Khoa cùng các Ban chức năng của ĐHTN đã xây dựng xong đề án thành lập trường Đại học Khoa học. Đề án đó đã được Đại học Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên phê duyệt và các cấp có thẩm quyền cao hơn đang xem xét để đưa ra quyết định cuối cùng. Chắc chắn trong một tương lai gần nhất, Chính phủ sẽ ra quyết định thành lập trường đại học mang tên trường **Đại học Khoa học - Đại học Thái Nguyên** trên cơ sở Khoa KHTN&XH hiện tại.

Theo đề án, quy mô đào tạo của trường Đại học Khoa học đến năm học 2010-2011 dự kiến là 19 ngành cử nhân khoa học. Ngoài các ngành đã có, 7 ngành mới sẽ được xây dựng, bao gồm: *Cử nhân Văn hoá Dân tộc, Cử nhân Thông tin Thư viện, Cử nhân Luật, Cử nhân Du lịch, Cử nhân Hành chính-Quản trị văn phòng, Cử nhân Xã hội học* và *Cử nhân Quốc tế học*. Bên cạnh đó, trường sẽ tiếp tục phát triển hệ vừa học vừa làm ở tất cả các chuyên ngành đã được phép đăng ký. Dự kiến đào tạo sau đại học đến năm 2011 là 6 ngành thạc sĩ và 02 ngành tiến sĩ.

Với quyết tâm của Ban lãnh đạo cùng sự nỗ lực, đoàn kết nhất trí của tập thể cán bộ viên chức và sinh viên, khoa KHTN&XH sẽ phát triển và trở thành một trong những đơn vị thành viên vững mạnh của ĐHTN, xứng đáng là địa chỉ tin cậy đào tạo cán bộ khoa học có trình độ cao phục vụ cho sự nghiệp công nghiệp hóa và hiện đại hóa của khu vực miền núi phía Bắc.

Thái Nguyên, ngày 09 tháng 09 năm 2007

PGS.TS. Nông Quốc Chính - Trưởng khoa Khoa học Tự nhiên & Xã hội